

„Soča“

izhaja vsak petek o polnoči in velja s priloga „Primorec“ in „Gospodarski List“ vred po pošti prejemana ali v tiskari na dom pošiljana:

vse leto gld. 4-10.
pol leta 2-10.
četrt leta 1-10.

Za tuje dežele toliko več, kolikor je večja poština.

Delavcem in drugim manj premožnim novim naročnikom naročnino znižamo, ako se oglase pri upravnistvu.

„Primorec“ izhaja vsakih 14 dni ob enem z ravni (na par) „Sočin“ št. 11.

„Gospodarski List“ izhaja in se prilaga vsak mesec v obsegu 16 strani. Kadar je v petek praznik, izidega listi že v četrtek.

SOČA

(Izdaja za deželo)

Oznanila

in „poslanice“ plačujoče se za štiri letno petletno:

8 kr., če se tiskajo 1 krat,

7 „ „ „ 2 „ „

6 „ „ „ 3 „ „

Večkrat — po pogodbi. Za večje črke po prostoru.

Posamične številke dobivajo se v tobakarnah v Namski ulici in v Šolski ulici po 8 kr.

Dopisi pošiljajo naj se uredništvu, naročnina in reklamacije pa upravnistvu „Soče“. — Neplačanih pism uredništvo ne sprejema.

Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnistvo je v Marzingerji hiši, Via del Mercato št. 12, II.

Grof Taaffe.

Moravski dnevnik „Münchener Neueste Nachrichten“ objavlja 7. 4. m. sledeči članek iz pisma državnega poslanca Henrika Svoboda:

Ta posebni politik je v javnem avstrijskem življenju znamenita, vedno vračajoča se prikažen, in treba je dobrega premišljevanja, ako ga hočemo prav označiti. Že za poroda derendrova ustave dolžno ga v vrstah prvega mešarskega ministerstva na strani Bensta in Karla Auerperga; toda njegova zvezda prikazala se je še le leta 1879, po odstopu ministerstva Auerperga II., kojega pomilovalni padež je uročila nemško napredna stranka sama in koji je zahteval od tedaj velikega zadovoljenja.

Grof Taaffe bil je flegmatičnega in ob eni koleričnega značaja, lahkomiselne prostodušnosti in jako nepristopen svojim tajnostim. Govoril je večkrat odkritosrčno o zelo važnih zadevah, koje bi se morale vsakokrat jako zaupljivo razpravljati, med tem ko je včasih o manj važnih stvarih popolnoma molčal, koje bi bile v veliko korist, da bi jih vedelo njegovo okolje. Nepriznana delovanje bilo mu je zelo zaporno njegova glavna lastnost bila je površnost. In po tem je tudi znak vse njegove nadarjenosti: temeljite vede nima v nobeni stroki. Njegovi višji uradniki v odsekih delali so navadno popolnoma samostojno in le redko kdaj, ter o največ slučajih prav o nepravem času popravljali jim je kaj. Ako so mu pa ugovarjali, ni se zmesnil prav nič za to, da si so mu tudi z dokazi potrjevali, da nima prav. „Jaz nočem tega“, in stvar je bila za vselej končana. Naravno je, da se je uničilo marsikatero dobro predmisleno delo, a to, kar se je naredilo, bilo je — nesposobno! Nesposobnost grofa Taaffeja je skoro prišla v pregovor in ves svet ve, da ni poznal volilnega načela. Tako je na primer kaj odredil in strogo zapovedal, nepriizanesljivo ravnati. Toda izvršitev se je presprečila in glej! dal se je pogovoriti, postal je drugič mišlj, ter je ukrenil nasprotno. Z rešitvijo državnih upravnih prave vrste, ki bi morale biti hitro rešene, bil je počen. „Pu-

stite v miru“, rekel je dotičnemu oddelčnemu predstojniku, „morebiti se razmere spremenijo in mi se potem lože izmotamo iz teh zadržev.“ Posledica bila je največkrat nakopičenje gotovinskih težav, katerih bi se bilo pri hitri rešitvi gotovo izognilo. Ni si mu smel zaupati, kajti menjaval je opetovano svoja prepričanja. In to mu je večkrat popolnoma po pravici uročilo očitano nezvestobe. In takó se je igral dolgo let z vseni strankami poslanske zbornice. Da se mu je pa to njegovo početje do 10. oktobra 1893, vsakikrat posrečilo, moral je biti zelo prekanjen, kakor se povsod govori. Vsekakor moralo se je tako državnistvo tudi v Avstriji in pri obupnih odnosih v zakonodajnem krogu uničiti in pri vseh strankah prevladati nezadovoljstvo, ktero se je nakopičilo že za več let. Kar se je dolgo let pobijalo, moralo je slednje javiti sez esmentarno silo. Obližbam in vabilnim klicem ni se verovalo, bodisi že tako vabljivim in živim, nezaupanje spremenilo se je v občen sel in katastrofi nastala je takorekoč več noč. S protekcijo počeli so se za zadnjih stitnajst let, kakor s posebnim sportom.

Kar je grof Taaffe v tem oziru učinil, ni se to nikdar pojavilo, niti v dobi največje reakcije in največjega absolutizma. S posebno ljubeznijo oziral se je na potomce nbozanega pletstva in kdor preravnal, kolika neizkušnost se je ugnézila v korčane službe na stroške resnične zasluge in posebne nadarjenosti, ta dobi slab pojma o tem, kako Avstrija plačuje svoje dobre delavce, in o pravici v tej ustavni državi. Ako bi bil Taaffe še deset let na krmilu vlade, bilo bi že nemogoče mešarskim življenjem uradniškega stana dobiti le samo jedno mesto okrajnega glavarja. Viki v politični status, priznanje starih, skušanih uradnikov po mladih neskušeni „gospodih“, bila je vsakdanja navada. To zelo obetljivo brezvestnost kritikovali so opetovano v poslanski zbornici, toda gospod ministerski predsednik se je temu le zamisljivo smehljaj.

Ministerski svet ni bil grofu van Lejn nikaka avtoriteta. Ako je kaj ukrenil, čenar si je že moral misliti, da bodo o tem nasprotovali njegovi tovariši, ni skušal pridobiti njih privoljenja, ampak ravnal je na lastno roko in vznemiril gospode svetovalec

krono z dogotovljeno stvarjo. Znano je, da ni imel grof Taaffe nikakega parlamentarnega izsojanja. Slab govornik je. Ako se je pripetilo, da je moral hitro odgovoriti, da se je moral takoj braniti, pobijati ali oporeči, ni bil zanj nič kaj slaven prizor. Obrabljeni vsakdanji izreki, neprimerni dovtipi — in potem glasna veselost v zbornici! Takó se je godilo tudi o prilikah, ko smo pričakovali s tega odličnega mesta veliko, dostojno resnost in odločno varovanje vladnega dostojanstva. Grof Taaffe pa tudi poznal to svojo slabost. Le v vročih praskah obrnil se je do prostih razprav ter je rajše, tudi kar se tiče takih zadev, za katere je imel dovolj časa pripravljati se, vzdel list iz žepa, ter bral glasno in razumljivo svoje govore in pojasnila.

Grof Taaffe ni bil obetljiv. Ako mu je zbratca izrekel nezaupnico, kar mu je čisto dejanski pokazala s tem, da mu je prečrtala kako zaupno mesto v proračunu, ni iz tega nikdar izvajal posledic. Ako je prišlo do skrajne sile, zrtvoval je le tistega ministra, ki mu je ušel to ali ono nepriliko.

Zato smo imeli za njegovega predsedništva precejšnjo porabo resortnih ministrov. Da bi si zavaroval svoje mesto tudi v kritičnih položajih, ni opustil grof Taaffe priloženosti, seči po neparlamentarskih sredstvih in se zaprdati za nedotakljivo mesto krono. Zato ga niso več imeli kot navadnega ministra, marveč kot stalno institucijo in do zadnjega časa pred poklicem novih svetovalec krono bilo je široko razširjeno prepričanje, da se zopet prikaže Taaffe na krmilu vlade, vzlic odličnemu zamikanju predstojništva treh velikih klubov poslanske zbornice in to celo pred prestolom.

Po tem običnem obrisu, moramo vse to dokazati.

Leta 1879, o najbolj nepravem času proglasil je grof Taaffe dobo narodne enakopravnosti v Avstriji.

Vstop Čehov v državni zbor, koji so že dolgo izostali, bila je dognana stvar, koja mu je padla kot zrelo hruška v naročje. Zato ni mu bilo treba dati nikakoršnih koncesij. Češki narod je izgubil potrpežljivost in se je srdil radi nerodovitnosti in škode abstinenec

moj je preobrnul, kakor vedro, niti pomagal mu nisem — in ta je tudi vesel. Tretji pa je visok, brado ima dolgo do kolen in bela je, kot sneg, a uračen je, obvi mu visé na oči in popolnoma nag je, le z bičjem opasani.

— Kaj so govorili s teboj? uprašal je arhižerej.

— Največ so molče delali in mej seboj malo govorili. Ako je jeden pogledal, že je drugi razumel. Začel sem visokega izpraševati, živé li že dolgo ti. Namrgodil se je, nekaj zamrmral, razsrdil se, a stari majhni ga je tačas prijel za roko, nasmehnil se, in utihnil je veliki. Samó: pomilaj nas, rekel je stari in se nasmehnil.

Ko je kmet takó govoril, prišla je ladija še bliže k otoku.

— Evo zdaj se vidi, rekel je kupec. Izvolite pogledati, vaša prevzvišenost, rekel je kazóe.

Arhižerej je začel gledati. In res, opazil je črno potezico — otočje. Gledal, gledal je arhižerej in sel h krmilu; prišel je h krmarju: kakšen je ta otočje, pravi, se li vidi tukaj?

— Takó, brezimen je. Mnogo je tu takih.

— Kaj, je li resnica, pravi, da ta stari samotarijo in Bogú služijo?

— Goveré, vaša prevzvišenost, a ne vem, je li res. Ribiči, pravijo, so jih videli.

— Zelim na otok, videti stari, rekel je arhižerej. Kakó bi to storil?

— Z ladijo ni mogoče, rekel je krmar.

in je tiral svoje voljene poslance v državni zbor.

Ustavo so povsod priznali: toda mesto, da bi dobro uporabil ta dogodek in da bi zahteval od vsakega državljanu brezpogojno priznanje državnega osnovnega zakona, dovolil je gospodom Biegerju in tovarišem brez vsakega zadržka oddati pravni ugovor v poslanski zbornici, kar je vstopivšim spodkopalo ta postavu. Ustanovitev češkega državnega prava, koja ni bila po izjavi mladočeškega voditelja dr. Gregra Edvarda niti pipe tolaka vredna, ostala je zahteva slovanskega naroda na Češkem! Dasi ni imel grof Taaffe nikakoršne zasluge, kar se tiče tega vstopa Čehov, dal je vsejedno nepremehoma in trdovratno slaviti ta korak kot preslavno uspeh svojega državnistva po golazni, kakor goho bujno rastoči iz zemlje ter masteči se iz časnikarskega zaklada, o kojem ne vemo, odkod izhaja.

Nesrečna doba grozovlade, zatiranja in preganjanja mniših Čehov po cesarskem namestniku, podmaršalu baronu pl. Krausu s svojimi zloglasnimi lazarji, je bila čisto središču Taaffejeve pomirljive politike, ob jednom javljala se je ob vsaki priložnosti njegova grda in zla mržnja (?) proti avstrijskim Nemcem in sosebno proti nemškimi, državi zvestim liberalcem. Naj omenimo le prvi poskus državnega nasilja na nadvlado Nemcev v praški in budejeviški kupčijski zbornici po ukazu trgovskega ministra barona Pina, vsled kojega so dobili Čehi dva mandata v državnem zboru. Dr. Herbst izrekel je v praškem deželnem zboru ponosno, domoljubno besedo: „Mi težimo proti Dunaju!“

Mesto da bil grof Taaffe napeljal na to govor, krenil je na nasprotno pot, in izjavil pri zelo važni priliki ob glasnem odobravanju Slovanov raz ministersko klop: „Jaz ne morem zapreti vseh v jedno kletko!“ In z enakim ponavljanjem vsposrdjal je avtonomistične zahteve, pospeševal je federalizem na stroške avstrijskega državnega četa. Priznati moramo, da so Staročehi udano služili grofu Taaffeju, da si je bil češki narod temu nasproten in mladočeški tok mogočno naraščal. Toda kaj je učinil ministerski predsednik? Mesto da bi varoval Staročeha, svoje

S čolničem je možno, a treba poprašati starošino. — Pozvali so starošino.

Hočem videti te starce, rekel je arhižerej, me li morete peljati tjakaj? Starešina je začel odsvetovati.

— Možno je to, možno, a mnogo časa izgubimo in predržnem se reči vašej prevzvišenosti, da jih ni vredno gledati. Slisal sem od ljudij, da povsem glupi stari živé, ničesar ne razumejo, in ničesar govoriti ne morejo, kakor kake morske ribe.

— Zelim, rekel je arhižerej. Trud plačam, peljite me tja.

Razvrstili so se brodarji, uravnali jadra. Obrnil je krmar ladijo, jadrili so k otoku. Prinesli so arhižereju stol na ladijin nos. Sedel je in gledal. In vsi ljudje so se zbrali na nosu, vsi so gledali na otočje. Kdor ima bistrejša oči, vidi že kámeje na otoku in na kolibo kaže. A jeden je opazil že tudi tri stari. Starešina je prinesel daljnogled, pogledal nanj, podal ga arhižereju: — prav na bregu, pravi, na desne strani velikega kámeja stojé trije ljudje. Pogledal je tudi arhižerej na daljnogled, naravnal ga, kamor treba; res, trije stojé: prvi visok, drugi manjši, a tretji povsem majhen: stojé na bregu in se drže za roke.

Pristopil je starešina k arhižereju: — tukaj vaša prevzvišenost, treba je ladijo ustaviti. Ako vam je drago, takó izvolite od tu odpeljati se s čolnom, a mi se tu usidramo.

Listek.

Trije stari.

(Banski spisal L. Tolstoj; prevedel M. P.)

Kdaj pa molče, ne govorite mnogo, kakor ne verniki, kajti oni mislijo, da bodo zavoljo mnogih besed uničani. Ne bodite tujci njim jednaki, zakaj vsi Očve, česa vam je treba, preden ga prosite.

(Mat. VI. 7. 8.)

Plul je na ladiji arhižerej *) iz Arhangelska v Solovko. Na istej ladiji pluli so romarji na božja pota. Veter je bil ugoden, vreme jasno, ni se zibalo. Nekateri romarji so ležali, nekateri jedli, nekateri sedeli v gručah: ter se pogovarjali mej seboj. Prišel je tudi arhižerej na krov in začel hoditi gori in doli po mastu. Prišel je k nosu ladije in vidi: zbrala se je gruča ljudij, kmetič kaže nekaj z roko na morje in govori, a ljudje poslušajo. Ustavil se je, pogledal, kamor je kazal kmetič: ničesar se ne vidi, le morje se blesti od solca. Stopi bliže in posluša. Kmetič je opazil arhižereja, snel kapo in namolknil. Opazili so tudi ljudje arhižereja, tudi oni so sneli kape, pozdravili ga.

— Ne sramujte se, brateci, rekel je arhižerej. Tudi jaz sem prišel poslušati, kar ti, dobri človek, pripoveduješ.

*) višji duhovnik pravoslavne cerkve.

Da, o starih ribičih nam je pripovedoval, rekel je neki kupec smelo.

— Kaj o starih? uprašal je arhižerej. Sel h krmu in sedel na zaboj. Pripoveduj tudi meni, poslušam. Kaj si kazal?

— I, oni neznatni otočje, rekel je kmetič in pokazal naprej na desno stran. Na tem otočju živé stari, samotarijo, Bogú služijo.

— Kje je otočje? uprašal je arhižerej. Izvolite pogledati po mojej roki. Vidiš oni oblakec, a na levo od njega doh. vidi se, kakor potezica.

Gledal, gledal je arhižerej, voda se blesti na solni in ne vidi ničesar.

— Ne vidim, pravi. Kakšni stari živé na otoku?

— Božji ljudje, odgovoril je kmet. Davno sem že čul o njih, a nisem jih mogel videti, lani pa sem jih videl sam.

In zopet je začel pripovedovati, kakó je sel za ribo, in kakó ga je zaneslo k temu otoku, da sam ni vedel, kje je. Zjutraj je sel po otoku in našel na kolibo, opazil v kolibi jednega starca, a potem sta prišla se dva: nasitili so ga, osušili in mu pomagali popraviti čoln.

— A kakšni so? oprašal je arhižerej.

— Prvi je majhen, grbast, povsem star, v stari halji; gotovo ima več kot sto let, siva brada mu je že začela zeleneti, pa se le smeje, in svetel je, kot angelj nebeski. Drugi je večje rasti, tudi star, v raztrganem kaftanu, s široko sivo brado, a silen je: čoln

najzvestejše prijatelje? Ukrenil je na podlagi cesarskega patenta od 23. januarja 1891. razpustiti državni zbor, razpisal je nove volitve, o kojih uspehu ni mogel pri neprikljubljenosti Staročehov nikakor dvomiti. Staročehi so povsod propadli in najradikalnejši češki elementi ustopili so v posiansko zbornico, in do tedaj tesno združena večina, imenovana „železni obroč“, se je razpršila. Izvršitev češke sprave bila je cesarjeva srčna želja in to misel je sprožil dobri vladar sam. In kakó neodgovorno se je unčila! Prvi veliki pogrešek grofa Taaffeja bil je, da ni pozval v januarju leta 1890. nobenega privrženca mladočeske stranke k spravljivim sejam na Dunaj, da si je stal takrat skoraj že ves češki narod za Mladočehi. S takim in enakim ravnanjem izžval je brez potrebe najhujši srd in fanatični upor utajenih in preziranih Mladočehov. A drugi in največji pogrešek, o katerem bi skoraj dvomili, da se je naredil z namenom in premislekom, bil je, da niso sklicali takoj po končanih dunajskih pogodbah češkega deželnega zbora, da bi se takoj o prvem jako ugodnem in pomirljivem utisu razgovarjali in sklepali o dunajskih določbah. Ako bi bil grof Taaffe takoj sklical deželni zbor, kakor se je povsod pričakovalo, bila bi sprava brez dvombe izvršena, med tem ko se je lahko nadaljevala organizacija upora proti spravi s posredovanjem državnega zbora večmesečnim odmerom, in ko so se lahko razdrazili najnižji sloji češkega naroda.

Po končanih dunajskih pogodbah pripetilo se je nekaj izrednega: padel je najhujši sovražnik „združene nemške levice“, dr. pl. Dunajevski, ob enem velik nasprotnik češki spravi. Ko se je odstranil iz kabineta ta kovarski značaj, približala se je levica vladi.

Ustope grofa Kuenburga v ministerstvo kot zaupnega moža nemških liberalcev je zagotovil zvezo. Mislilo se je resno, da se zboljšajo parlamentarni odnosi in da se morda plodovito razvije delovanje državnega zbora. Tu pride nenadoma govor prince Karla Schwarzenberga v državnem zboru dne 23. novembra 1892. Na ta govor odgovoril je grof Taaffe takoj in sicer točko za točko; ker je bral ta odgovor z lista, ki je ležal pred njim na njegovi mizi, se je že pred dogovoril s Schwarzenbergom. Udje kabineta niso imeli, razven ministra pravosodja, grofa Schönborna, kateri je bil „posrednik“, niti najmanjše slutnje o tem nenadnem napadu ministerskega predsednika. S tem govorom zadal je grof Taaffe češki spravi smrtni udarec, obljubil je, da bode kmalu imenovan češki minister, označil je „sedanji položaj kot mimogredoč“ ter je izžval zopet levico k javnemu uporu. Grof Khuenburg, kateri se je čutil s tem zahrbitnim ravnanjem žaljenega, poročal je o tem stranki ter je takoj odstopil. Tako je bil Taaffe zopet poplačen za svojo neodločnost, dvomnost in nemoščost.

Deželni zbor češki postal je v zadnjem zasedanju kraj pretepanja, telesna moč stopila je na mesto pravne ovržbe in dokazov, ni ustavitve okrožnega nemškega sodišča v Trutnovu, ktero je vlada slovesno obljubila,

Zapovedal je starešina, vrgli so sidro in ladja se je zazibala. Spustili so čoln, poskakali so vanj veslači in tudi arhierej se je začel spuščati po lestvici. Spustil se je arhierej in sedel na klop v čolnu. Upri so se veslači v vesla in odpluli k bregu. Odpluli so in lučaj od otoka vidijo: stojé trije starci, visoki-nag, z bičjem opasan, manjši v raztrganem kaftanu, in stari grbasti v stari halji: stojé vsi trije in se drže za roke.

Veslači so privezali čoln k bregu ter vrgli mačka. Arhierej je izstopil.

Poklonili so se mu starci, blagoslovili jih je, poklonili so se mu še nižje. In začel jim je govoriti arhierej:

Slišal sem, pravi, da vi starci tukaj Bogu služite, za ljudi h Kristu — Bogu molite. A jaz tukaj, po milosti božji nedostojni sluga Kristov, pozvan sem, da pasem njegovo čedo; takó sem hotel videti tudi vas sluga božje in vas, ako mi je možno poučiti.

Molcé starci, smehljajo se, spogledujejo se.

— Povejte mi, kakó Bogu služite? vprašal je arhierej.

Vzdihnil je srednji starec in pogledal na najstarejšega; pomračil se je visoki starec in pogledal tudi nanj. In nasmehnil se je najstarejši starec in rekel: Ne umejemo

preprečila se je s pestmi Mladočehov. Mesto da bi bil grof Taaffe po silni ovržbi deželnozborskega mnenja, s pomočjo postavnega prava hitro in energično izvršil omenjeno omejitev, pustil je, da je čas prešel ter je kazal neprizanesljivo šibkost in neodločnost.

Naravna posledica temu je bila hitro rastoča prevzetnost Mladočehov, kakor poseben posel opravljano veleizdajstvo, (!) skoro vsakdanja razžaljenja veličanstva (!) in radi tega neobhodno potreben (!) razglas ukaza izjemnega stanja glavnega mesta Prage 12. septembra 1893.

In skoro ob enem z ukazom izjemnega stanja porodil se je v tem kabinetu protislovja, v kabinetu brez pravega sistema in poln nedoslednosti predlog volilne reforme na podlagi občne volitvene pravice. Če bi bil obveljal ta predlog, ojačil bi se bil v državnem zboru isti mladočeski element, katerega je hotela vlada udusiti.

Takó daleč je zasel grof Taaffe, da je mladočeski deželni poslanec dr. Pacak 17. oktobra vskliknil v poslanski zbornici z rezkim, zbadljivim zastehom: „Ne bodem se čudil, če privleče grof Taaffe nekega dne iz žepa dovoljeno češko državno pravo!“ Notranja politična uprava grofa Taaffeja bila je vže od leta 1879. v popolnem nasprotstvu s zunanjo politiko vlade, koja je sklenila z Nemčijo zvezo za „boj in odboj“.

Elementi sovražni alijanci ojačili so se očividno ter so ob vsaki priliki imenovali trozvezo nesrečo Avstrije. Bilo je torej samo ob sebi umevno, da je bil tih boj med avstrijskim državnim ministrom in med skupnim ministrom zunanjih zadev. Vedenje „Freudenblatta“ od 10. oktobra je temu očiten dokaz. Jednako postali so napadi za njegovega državnistva proti dualizmu vir nezaupanja onstran Litve.

Res, to je ironija usode, da odhajajočega grofa Taaffeja zadnjo reformo odobravajo samo Mladočehi, nekateri protizidje in jedan divjak.

Inače se njegov odstop malo obžaluje, a čuti se ga splošno kot nekako odrešenje.

Takó sodi levičar S v o b o d a grofa Taaffeja. V čem se naša sodba s slovanskega stališča loči od te, uganejo pazljivi čitatelji sami.

Domače in razne novice.

Odlikovanje. — Dr. Aleksandru Zencovich-u, c. kr. okrajnemu zdravniku v Gorici, podelil je presv. cesar naslov cesarskega svetovaleca zaradi njegovega dolgoletnega uspešnega delovanja. — Častitamo vrlému gospodu, ki si je pridobil to najvišje odlikovanje s svojim res uzornim delovanjem med slovenskim ljudstvom na Krasu, ki se ga s hvaležnim srcem spominja.

Boj za slovenske šole v Gorici se nadaljuje. Slovenski starši so zaporedno pozivani pred šolsko komisijo, da tam odgovarjajo na znana uprašanja. Ogromna večina starišev se izborno drži, a prišlo je tudi že par strahopetljivcev na vrsto, ki so se z bali Venutijevih brk in srpega pogleda. — V Trstu posluje

mi, sluga božji, služiti Bogu, le sebi služimo, sebe hranimo.

— A kakó molite k Bogu? uprašal je arhierej.

In najstarejši starec je rekel: — molimo takó: „troje vas, troje nas, pomiluj nas!“

Nasmehnil se je arhierej in rekel: to ste vi slišali o sveti Trojici, ker takó molite. Ljubim vas, starci božji, vidim, da hočete ugoditi Bogu, a ne veste, kakó služiti Mu. Ni treba takó moliti, a poslušajte me, jaz vas naučim. Ne bodem vas po svoje učil, a iz Božjega pisanja vas naučim, kakó je Bog zapovedal ljudem moliti Ga.

In začel je arhierej razlagati starcem, kakó se je Bog objavil ljudem: razložil jim je o Bogu Očetu, Bogu Sinu in Bogu Duhu Svetem in rekel: Bog Sin je prišel na zemljo, rešit ljudi in jih vse naučil moliti.

— Poslušajte in ponavljajte za menoj.

In arhierej je začel govoriti: „Oče naš“, prvi starec ponovil je „Oče naš“, ponovil tudi drugi „Oče naš“, ponovil tretji „Oče naš“. — „Kateri si v nebesih“. Zmotil se je v besedah srednji starec in ni takó rekel; ni izgovoril tudi visoki nagi starec: brke so mu zarasle usta — ni mogel čisto izgovoriti; nerazumljivo zamrmral je tudi najstarejši brez zobi starec,

tudi enaka komisija, ki pa ne zahteva krstnih listov otrok. Enako bi moralo biti tudi v Gorici!

Društvo „Sloga“ pošlje ministerstvu imenike svojih 300 otrok, ki hodijo v njene šole, in poroča: Evo, toliko je v Gorici že zdaj slovenskih otrok, ki nimajo šolskega pouka na mestne otroške. „Sloga“ noče več vršiti mestne dolžnosti, zató naj ministerstvo poskrbi, da s prihodnjim šolskim letom dobé slovensko šolo.

Naša pravda z zagrizenim germanskim profesorjem Babschom — ki je bil z novim šolskim letom premeščen iz Gorice v Steyer — se bo nadaljevala jutri, t. j. v soboto 25. t. m., o polдне pred visokim c. kr. kasacijskim sodiščem na Dunaju. Naš urednik je bil 22. aprila t. l. obsojen pred laškimi porotniki, — in ako obvelja njihova, plačati bo treba blizu 1000 gld. — za „nagrado“, ker smo nekoliko rezko branili silovito obrekovane slovenske okoličane, katere je blatil — c. kr. uradnik Babsch. — Naš urednik je podal pritožbo ničnosti, ker je sodišče odklonilo vse ponujane dokaze. O tem bo sodilo jutri imenovano sodišče na Dunaju. Naš urednik bo osebno navzoč, zagovarjal ga bo pa državni poslanec dr. M. Laginja.

Hujškač po poklicu se nimajo dosti tega, kar smo povedali doslej o njih, marveč nadaljujejo svoj posel vkljub temu, da jim je znano, koliko vere ima njih beseda. — V zadnji številki „Nesloge“ začeli so zopet vlačiti na dar dobro znano zadevo o konsumnem društvu, dasi jim je dobro znano: — 1. da konsumno društvo je ovrgel že prvi zbor in sklenil, da je treba misliti na ustanovitev trgovskega društva, ki bi združilo v sebi veliko trgovino; — 2. da se je ta misel za zdaj opustila vsled sklepa odbora vseh 20 udov, ker nihče ni imel toliko časa in poguma, da bi prevzel vodstvo (predsedstvo) takemu velikanskemu podjetju.

Dasi je torej vsa zadeva jasna, vsem znana, naravna, vendar hujškači ne vemo že kolikokrat pogrevajo svoje hujškarije, češ, da kot predsednik pripravljalnemu odboru in spravlil pod streho tega društva. — Ako so se razmere od lani spremenile, dobro, kdor ima čas, voljo, sposobnost in dovolj ugleda, naj začne zopet delovati na to, da se društvo osnuje; — od „Sočine“ strani mu je zagotovljena moralna in tudi gmočna podpora, a od našega urednika naj nihče ne pričakuje, da se postavi na čelo takemu podjetju, ker ima drugih poslov za tri osebe. — Urednik, ki izdaja tri časopise, je tajnik dveh najvažnejših društev, podpredsednik v tretjem društvu, odbornik v četrtem, vodi celo tiskarno — menimo, je zadostno uprežen.

Toda hujškačem je edino do tega, da hujkajo. Isti ljudje sami hujkajo po drugi strani, da naš urednik hoče v vseh društvih zvonce nositi (razumí: da nalogo, katero je prevzel, tudi vestno izvršuje); a to jim ne zadošča, obesili bi mu radi na vrat še glavni zvonce pri velikem trgovskem podjetju, katerega vrhu tega ne razume. da bi — zopet hujškali proti njemu, ker je na pti „narodni poštenosti“ najnovejšega časnikarskega trijumvirata.

Ponovil je arhierej še jedenkrat, ponovili so starci še jedenkrat. In sedel je arhierej na kámen, a starci so stali okoli njega in mu gledali v usta in ponavljali za njim, kar je govoril. In ves dan do večera se je trudil arhierej z njimi: desetkrat, dvajsetkrat, stokrat jim je ponovil jedno besedo in starci so ponavljali za njim. Ako so se zmotili, popravil jim je in jih silil ponoviti od začetka.

Arhierej ni ostavil starcev, dokler jih ni naučil vse Gospodove molitve. Ponavljali so jo za njim, in ponovili jo sami. Najprej jo je razumel srednji starec in sam ponovil vso. Arhierej jim je stori ponoviti zopet in zopet, in tudi druga č. sta ponovila vso molitev.

Mračilo se je že in mesec je vzhajal iz morja, ko se je arhierej vzdignil, da odide na ladjo. Poslovil se je arhierej s starci, poklonili so se mu v noge. Objél ji je, poljubil vsakega na čelo, velel jim moliti, kakor jih je on naučil, sedel v čoln in peljal se na ladjo.

In plul je arhierej k ladji in slišal, kakó so starci v tri glasove molili molitvo Gospodovo. Čoln se je že začel blizati ladji, glasov starcev že niso več slišali, le to se je razločilo pri mesečini, da stojé na bregu, na istem mestu trije starci: prvi najmanjši v

Radodarni doneski. — Za „Slogine“ učne zavode so darovali v zadnjih 14 dneh:

Neimenovan dobrotnik, kakor obsirneje poročamo v „Primorcu“, 150 gld. — P. B. v G. za 7 mesecev 7 gld. — G. Ant. Kuštrin, trg. v Gorici, 1 gl. — Gosp. Druha Ivan, trgovec z usnjem v Gorici, 6 gld. — I. F. duhovnik 5 gld. — A. J. dahovnik 3 krone. — Gosp. J. Dekleva v G. 20 kr. — Zložili L. — S. — K. 2 gld. 40 kr. — Neimenovan dobrotnik 3 gld. — Mostarji zbrali v veseli družbi 6 gld. 66 kr., uvaževaje, koliko pomena ima v narodnem duhu vzgojena mladina za prihodnost naše važne postojanke Gorice. — Krokarski zbor v Ajdovščini na Martinov večer zbral ob 6. zjutraj 11 gld. Darovalci so: Stoloravnatelj Brdavs; nobene krone; nadkrokar Čuček 2 kroni; krokarji Fuck, Ošpetl, Kalajba, N. N., Klenkuš, Klopsta, Macafizej, Hule, Tenk, Čekuž, X. J., Žvirga, Neimenovan in Birsu po 1 krono. Novoustopivši se brezimen krokar 6 k. v kterih so vsote ustopnina in letnina. — Č. g. Simon Gregorčič na Gradišču 5 gld. — G. Golja Janez v Brdih nabrad 20. t. m. pri svatovščini Bernarda Vulmarjeve 3 gl. 50 kr. — Č. g. Jos. Masera 5 gld. — Na Nabrežini zložili v veseli družbi gg. A. Grbec, A. Krusič, A. Stok, Fr. Peric, J. Gruden, G. Frančeskin v gostilni pri Nemen 2 gld. — Odlikovani nadučitelj g. A. Drašček v Vrtojbi 2 kroni.

„Primorec“ št. 24. priložena je današnji štev. Obsega tri članke, 21 goriskih novic, 16 novic v „Razgledu“, 12 iz ostale Slovenije in 21 razno!rostij.

Iz Cerkna. — K Vaši notici v 47. št. „Soče“ blagovolite sprejeti sledeče v pojasnilo:

Poje se tam slava bivšemu našemu davkarskemu pregledniku g. J. Kavčiču kot uzornemu uradniku in narodnjaku, koji si je tukaj pridobil splošno spoštovanje. Ne imedi bi sicer nikakega ugovora proti taki nedolžni zaupnici, da ni bil prav po nepotrebnem napaden g. Negri.

Kar se tiče g. Kavčiča, priznavamo, da je bil „tudi-Slovenec“, kojega je „Corriere“ bolj zanimal nego li naši slovenski listi in vsled tega tudi najbrže ni bil skozi 9 let svojega bivanja tukaj nič več nego samo 4 mesece ud našega edinega narodnega društva, a naša podružnica družbe sv. C. in M. bila mu je seveda deveta briga.

Uradnika spoštuje pa naše ljudstvo takega, ki je zares uzoren uradnik ter se ne meša po nepotrebnem v občinske razmere in prepire. A tega o g. K. ne moremo trditi.

Kar se tiče g. Negri-ja je resnica, da je Italijan, koji le za silo govori slovenski, a temu, da je poslan v naš čisto slovenski okraj, ni on kriv, marveč gospoda v Trstu, koji je takó priljubljena enakopravnost in sosebno, ker je g. N. pokazal dobro voljo, priučiti se slovensčini: in ker spoznava, da ni ljudstvo zaradi uradnikov, moramo ga še celo spoštovati. Natančna sodba pa se že sedaj ne more izreči, vendar smemo upati, da nas ne bode varal v tej izjavi in časoma si v resnici pridobi obče spoštovanje.

sredi, visoki na desni — a srednji na levi strani.

Prisel je arhierej k ladji, šel na krov, dvignili so sidro, razpeli jadra, uprl se je veter vanje, vzdignili so ladjo in odpluli dalje. Šel je arhierej h krmilu, sedel je tam in gledal na otočje. Začetkom so videli starce potem so se skrili iz vida, videl se je le otočje, potem se je skril tudi on, le morje se je igralo v mesečnem svitu.

Legli so romarji spat in vse je potihnilo na krovu. A arhiereju se ni dalo spati; sedel je sam pri krmilu, gledal tja na morje, kjer se je skril otočje in mislil o dobrih starih. — Mislil je o tem, kakó so se temu radovali, da so se naučili moliti, in zahvalil je Boga za to, da je On privedel njegovo pomoč božjim starcem — naučiti jih besedo božjo.

Sedi takó arhierej, misli, gleda na morje, v to stran, kjer se je skril otočje. Zamiglja mu pred očmi — zdaj tu, zdaj tam zaigra svet po valovih. Nakrat vidi, da se nekaj blesti in beli v mesečini — ptica je, galet, ali se belé jadra na čolnu. Gleda arhierej: čoln na jadra, misli, beži za nami. Prav kmalu nas doteče. Daleč, daleč je to bilo, a glej, že povsem blizu se vidi. In čoln — ni čoln, jadrni ni podobno. Nekaj beži za nami in nas hoče doteči, — in ne more ar-

Vabilo k veselici dne 26. novembra 1893. v prostorih „Edinosti“, katero priredi moška podružnica sv. Cirila in Metoda v Ajdovščini s sedečim sporedom: 1.) Aug. Leban. „Slavjanska“, moški zbor. 2.) Gregorčič. „Naš narodni dom“, deklamacija. 3.) Nedved „Nazaj v planinski raj“, mešani zbor. 4.) Jenko. „Moja ladja“, moški zbor. 5.) Verdi. „Trovatore“, igranje na glasovir. 6.) Vilhar. „Ipavska“, samospjev s spremljevanjem glasovira. 7.) Nedved. „Naša zvezda“, mešani zbor. 8.) Budin. „Odlomek iz skritega življenja“, prizor. 9.) Jenko. „Što čutiš“, moški zbor. 10.) Igra: „To sem bil jaz“. Šaloigra v enem djanji. Začetek ob 7½ uri zvečer. Vstopnina 30 kr., sedež 20 kr. K obilni udeležbi ljudno vabi odbor.

Knjige družbe sv. Mohora so že došle in se dobivajo pri cerkovniku velike cerkve. Prosi se ob enem, da bi č. društveniki pri odjemanju knjig poskrbeli letnino za drugo leto, ker se na ta način prihrani poverjeniku mnogo dela in truda.

V **Črničah** prične prvo adventno nedeljo misijon skupno za župnijo Črniče in Batuje ter za vikarijat Osek. Trajal bo 8 danj. Vodil ga bodo č. oo. Lazaristi iz Ljubljane.

Božičnice v Gorici, Pevni, Podgori in Ločniku oskrbi naša vrha ženska podružnica sv. C. in M. ki že zdaj nabira darove v ta namen. Dolež, so darovali:

Gosp. J. Hijašević c. kr. majon v p. blaga za 6 oblek in 3 kile bombaža. — Trgovci z usnjem g. Ivan Hausner, Ivan Druffa in Karol Casagrande v Gorici darovali so veliko usnja in podplačev za čevlje. — Neimenovan dobrotnik 1 gld.

Zadnja vest.
Nemški konservativci se niso mogli odločiti k odločnejšemu koraku proti vladi. Se ugeraj se je bilo nadejati, da se razdeli vsaj na dve skoro enako močni skupini, danes pa smo dobili brzoglavno poročilo, da je izstopil edini Zallinger. Upajmo, da pojdejo še drugi za njim! — O koraku 6 Slovencev in 4 Dalmatincev poročamo na koncu tretjega članka v „Primorec“.

50.000 gld. je glavni dobiček velike 50-krajcarske loterije v Inostanu. Opozarjamo čitatelje, da srečanje bo nepreklicljivo 6. dec. 1893.

Poslanica.

Za mesto Gorisko prevažen načrt
Iz zanesljivega vira zvedeli smo, da je g. Fr. pl. Mulitsch, posestnik in veliki obrtnik v Plavah, toliko pri c. kr. vladi, kakor tudi pri mestnem uradu v Gorici prošil za podelitev predkoncesije za izvršitev potrebnih pozvedb in studij za ustanovitev osrednje tovarne v Plavah, katera bi oskrbovala mesto Gorisko z električno silo.

Studije in preiskave zvršil je v družbi z znanim tehničkim zvedencem, vodje tovarne v Stratičah, gosp. Adolfom Hardmeyerjem. Ravna se za napravo velike vodonosilne tovarne na reki Soči v Plavah — kraju blizu 7 kilometrov oddaljenem od mesta Goriskega. Zračnjeno je, da bi se dalo

hijerej razločiti, kaj je: coh, ni coh: ptica, ni ptica; riba, ni riba! Človeku je podobno, a zelo veliko je, in človeku je tudi nemogoče biti sredi morja. Vzdignil se je arhijerej. Sed h krmarju: pogledj, pravi, kaj je to?

— Kaj je to, bratec? Kaj je to? izprašuje arhijerej, a vže vidi sam — beže po morji starci, belé se in bleste njih sive brade ter se približujejo ladji.

Ozri se je krmar, ustrašil se, vrzel veslo in zakričal z močnim glasom:

— Gospod! Starci beže za nami po morju, kakor po suhem. Slišalo je ljudstvo, dvignilo se, planilo h krmilu. Vsi trije beže po morju, kakor po suhem in ne dvigajo nog. — Niso se mogli ustaviti ladje, ko so bili starci vže vstric z njo: prišli so k ladji, dvignili glave in rekli v jeden glas: — Pozabili smo, sluga božji, zabili smo tvoj nauk. Dokler smo ponavljali, smo pomnili, a ko smo nehali za trenotek, izskočila je jedna beseda; zabili smo, vse se je razpršilo. Ničesar ne pomnimo, nauči nas zopet. Prekrižal se je arhijerej, priognil se starcem in rekel: — Uslisana je vaša molitev pri Bogu, starci božji. Ni treba učiti vas. Molite za nas grešnike. In poklonil se je arhijerej v noge starcem. In pomirili so se starci, obrnili se in šli po morja nazaj. In do jutra se je videl sij s té strani, kamor se šli starci.

dobiti do 1800 konjskih sil iz reke Soče. Gotovo tolika moč, da bi se zamogel namenovani cilj povsem doseči in sicer:

I. da se oskrbi mesto z električno razsvetljavo.

II. da morejo velike, pa tudi male obrtnije dobivati odtod potrebno gonilno silo potora elektriške sile.

III. da se končno vendar že vpelje v Gorico zdrava, toli potrebna pitna voda, kar bi bilo mogoče po tej osrednji napravi, ki bi dajala potrebno silo za napeljavo od vseh kemijskih preiskovalnih zavodov kot izvrstno priznane vode iz Mrzleka.

Načrti za te tri važne namere so vže izdelani od svetovno slovečega tehniškega podvzetja, katero ima na razpolago tudi v svrhu izvršitve načrtov potrebne denarne zaloge. Omenjeni načrti se bodo že te dni predložili c. kr. vladi v odobritev ter v svrhu podelitve koncesije na omenjena dva gospoda podvzetnika, ki sta si tudi zagotovila last do Mrzleka-studenca, kakor tudi do večine omdotnih v izpeljavo vodovoda potrebnih zemljišč.

Mesto Gorisko in nje prebivalstvo sme z veliko radostjo pozdravljati to novo podvzetje, katero je zagotovljeno, in le iskreno želimo, da se prav kmalo izvrši in vendar že enkrat toliko potrebne naprave, kakor napeljava zdrave pitne vode in električna razsvetljava, vresničijo. G. pl. Mulitsch pa zasluži priznanje in zahvalo, da se je lotil tega za naše mestne razmere perečega in prevažnega podvzetja, po katerem bo Gorica storila velik korak v svojem razvoju naprej in tako popolnila ter usposobila se kot pravo zimsko zdravilišče avstrijsko.

Poslano.

Podpisana sva izvedela iz gotovega vira, da dajata neki Matevž Brezigar in tovariš mu Ferie razumeti ljudem na Goriskem, posebno pa na Vipavskem, da popravljata tudi šivalne stroje v Gorici v ulici Formica, kar pa je neresnična in neosnovana vest. Imenovana gosp. nimata niti pojma o šivalnih strojih: kajti g. Brezigar je imel, predno je prišel v Gorico, opraviti jedino le z moliko v Plavah, in g. Ferie ravno tako na Vojski. Vsakdo lahko sodi, koliko se razumeta v mehanizem. Toliko nekaterim na popravčevanje v pojasnilo, drugim pa v svarilo.

Ob jednom naznanjatu podpisana sl. občinstvu, da prodajata šivalne stroje po nizki in višji ceni, v celoti, kakor v posameznih delih. Volobé se v njihovi zalogi šivanke, olje in druge, k šivalnim strojem neobhodno potrebne reči. Nadalje prodajata lovske puške, samokrese in velocipede najnovejšega sistema.

Z odličnim spoštovanjem
Saunig & Dekleva.
V Gorici 22. nov. 1893.

Die Seiden-Fabrik G. Henneberg (k. u. k. Hofl.), Zürich sendet direct an Private: schwarze, weisse und farbige Seidenstoffe von 45 kr. bis fl. 11.65 p. Meter — glatt, gestreift, karriert, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.) porto- und zollfrei. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. und Postkarten 5 kr. Porto nach der Schweiz. (1)

Teodor Slabanja

srebrar V GORICI (Görz) ulica Morelli 17

v preporeča preč. duhovščini za napravo cerkvenih od in cr. od iz čistega srebra, alpaka in medenine, kot: **monstranc, kelihov**, itd. itd. po najnižji ceni v najnovejših in lepih oblikah. Stare reči popravim ter jih v ognju posrebeim in pozlatim.

Da si zamorejo tudi menj premožne cerkve omisliti eazne cerkvene stvari, se bodo po želji prečastitih p. n. gospodov naročnikov prav ugodni plačilni pogoji stavlili

Instrovani cenik franko.
Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštnine franko!

SARGOVE glicerinov

posebnosti
Od kar so se iznašle in v raho uvedle po F. A. Sargu so v radi Njenega Velikanstva cesarice in drugih udov najviše cesarske hiše, tako tudi na drugih knežjih dvorih. Priporočili so jih prof. baron Liebig, prof. pl. Hebra, pl. Zeissel, dvorni svetnik pl. Scherzer itd. itd. dvorni zdravnik Bonansa Dunaju, Neister v Göttingu. Glicerinovalo v papirju, škatljicah in desicah. — Medeno glicerinovalo v kartona. Tekoče glicerinovalo v steklenicah. — Toaletno-karbonsko-glicerinovalo. — Eucalyptus-glicerinovalo. Glycolastol (pospešuje našo las). Kininova glicerinovala. — Glicerinovala krema. — Toaletna glicerina, itd. — Lysol-milo, Toilette-Lysol-Glycerin-milo, milo iz smetane itd.

KALODONT

zdravniško preiskana zobna krema
F. A. Sarg's Sohn & Comp.
k. u. k. Hoflieferant in Wien.
V Gorici na prodaj pri lekarni G. B. Pontoni, A. pl. Gironeoli, Kürner, Braunitzer in Cristofolletti.

Vozni listi in tovarni listi v
Ameriko.
Kraljevski belgijski poštni parobrob
„Red Stearn Linie“ iz Antverpena
direktno v
New Jork & Philadelfijo
koncesijonovana črta, od c. kr. avstrijske vlade.
Na uprašnja odgovarja točno: koncesijovani zastop

„Red Star Linie“
na DUNAJU, IV Weyringergasse 17
ali pri
JOSIP-U STRASSERJ-U
Statbureau & commercieeller Correspondent
der k. k. Staatsbahnen in Innsbruck

ESENCE
za izdelovanje vseli žganjin, finih likerjev in **speciilitet**, prodajam v vseh množinah.
Foleg tega imam **essen** so se kis ali jesh 60% kemično čisto, veduje se pikanten in močan vinski ali tudi navadni kis. Navodi in le-pik se brezplačno prilagajo.
Za najboljšo uspeho jamčim. — Geniki brezplačno.
Karol Filip Pollak
Essenzen-Specialitäten-Fabrik
Praga.
= Dobri zastopniki se iščejo. =

Kwizdov Ze več let presku-
fluid za samo domače
prolin. sredstvo proti bo-
lečinam.
Kwizdov Cena cele steklenice 1 gld.
fluid za pol steklenice 60 kr.
prolin. Paži naj se na varstveno znamko in za-
bleva izrezo **iz Kraljevoške**
Korneuburg k. WIEN.

Naravne mineralne vode iz raznih studencev.
Kemični, farmaceutični in drogerijski izdelki najbolj čistane domače in tuje zdravilske posebnosti.
Ribje olje, naravno in izvirno, prijetnega okusa in kemično čisto.
Ribje olje z železom ali železnim jodom.
Najčistejše žveplenokislo apno c. kr. kmetijske šole v Gorici za vinarsko rabo.
Zdravila za živino, konjski cvet, konjski prašek, goveji prašek.
Homeopatična zdravila.
prodaja novoustanovljena lekarna

Braunitzer v Rabatišču št. 16.
v najemu
Alojzija Gliubich-a.

Anton Potatzky
v Raštelju št. 7 v Gorici
prodajalnica drobnega in nürnbergškega blaga
na drobno in na debelo.
Jedlno
in najcenejše kupovališče.
Posebna zaloga
za kupovalce in razprodajalce na deželi, za krošnjarje in enjarje.
Največja zaloga
čevlarskih, krojaških, pisarskih, popo-
tovalnih in kulinarnih potrebščin.
Zimska obuvala.
Vozički in stoli na kolesih za otroke.
Strune za godala.
Posebnost: Semena za zelenjavo in travo.
Prosim dobro paziti na naslov:
Na sredi Raštelja št. 7.

WILCHELM - OV
antiartritični in antireumatični
kričistilni čaj
Franca Wilhelma lekarja
v Neukirchen — Dolnja Avstrija
dobiva se v vseh lekarnah
za 1 gld. av. velj. zavitek.
Druge novice in dopisi se v prilo-
ženi 24. št. „Primorea“.

Lekarna „k
zlatnemu držav-
nemu jabolku“
J. PSERHOFER’ja — Dunaj, I.,
Singerstrasse 15.
Kri čistilne kroglice, prije univerzalne kroglice
imenovane, zaslužijo slednje ime po vsej pravici, ker je v resnici jako mnogo bolezni, v kojih so te kroglice zares izvrstno učinkovale.
Ze mnogo desetletij so te kroglice splošno razširjene in je malo obitelji, kjer bi ne imeli vsaj malo zalogo tega izbornega domačega sredstva.
Mnogi zdravniki so priporočevali in priporočujejo te kroglice kot domače sredstvo, vzlasti proti vsem boleznim, ki nastanejo vsled **slabe prebave in vsled obstrukcij.**
Od teh kroglice stane: 1 **škatljica s 15 kroglicami** 21 kr., 1 **zvitke s 6 škatljicami** 1 gld. 5 kr., če se pošlje nefrankovano proti povzetju pa 1 gld. 10 kr.
Če se poprej vpošlje denarni znesek, potem stane poštnine prosta pošiljatev: 1 **zvitke kroglice** 1. gld. 25 kr., 2 **zvitka** 2 gld. 30 kr., 3 **zvitki** 3 gld. 35 kr., 4 **zvitki** 4 gld. 40 kr., 5 **zvitkov** 5 gld. 20 kr., 10 **zvitkov** 9 gld. 20 kr. (Manj ko je-den zvitke se ne more pošiljati.)
Prosi se, izrecno „J. Fserhofer-ja kri čistilne kroglice“
zahtevati in na to paziti, da ima napis na pokrovu vsake škatljice na navodilu o uporabi stoječi podpis **J. Fserhofer** in sicer z **rudečimi črkami.**
Balzam zoper ozeblino. J. Fserhofer-ja, 1 lonček 40 kr., s poštnine prosto pošiljati 65 kr.
Sok od ozkega trpotca Spitzwege-riehsaft), 1 stekl. 50 kr.
Američansko mazilo zoper protin, 1 lonček 1 gl. 20 kr.
Prašek zoper pótne noge, cena 50 kr., s poštnine prosto pošiljati 75 kr.
Balzam zoper golšo, 1 stekl. 40 kr., s pošl. prosto pošiljati 65 kr.
Angelski balzam, 1 steklenica 50 kr.
Življenska esenca (Praske kapljice), 1 steklenica 22 kr.
Fijakerski prašek za prsi 1 škatlja 35 kr., s poštnine prosto pošiljati 60 kr.
Tamochnin-pomada J. Fserhofer-ja, najboljšo sredstvo za rast lasij, 1 pušica 1 gld.
Univerzalni obliž prof. Steudel-a, 1 lonček 50 kr., s poštnine prosto pošiljati 75 kr.
Univerzalna čislana sol A. W. Bulrich-a, domače sredstvo proti slabi prebavi, 1 zavoj 1 gld.

Darovi za sv. Miklavža in za Božič

Naznanjam p. n. občinstvu, da sem dobil nenavadno veliko najrazličnejših okrasov za božično drevesce.

Dalje imam na izbiro čevljev, nizkih in navadnih s kožuhovino in brez nje vseh velikostij in vrst, kakor tudi zapeljivice, nogavice, rokavice in zavratnice za zimsko dobo; čevlje za dame in gospode imam tudi iz kavčuka.

Bogata zaloga igrač vseh vrst za dečke in deklice vseh starostij.

Cene so take, da se ne boji konkurence.

Josip Culot,
v Raštelji št. 2-25

Darovi za sv. Miklavža in za Božič

Zdravila za živino

Skušena redilna štupa za živino, za konje, regato živino, ovce in prašice itd.

Rabi se skoro 40 let z najboljšim vspehom večinoma po hlevih, ako živine ne more vstati, slabo čavljajo, zloščujejo mleko in nareja, da krave dajo več mleka.

Zametek z rabilnim navodlom vred velja le 50 kr. 5 zametkov z rabilnim navodlom samo 2 gld.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretegu žil, otekanju kolena, otrpjenju v loku, v krčku, otekanju nog, mehurjih na nogah itd.

Steklenica z rabilnim navodlom vred stane le 1 gld., 5 steklenic samo 4 gld.

Ta zdravila za živino dobivajo
lekarni Trnkoczi-ja
v Ljubljani zraven rotovža
in se vsak dan s pošto razpošiljajo.

Učenjaški prvaki

(Znamka tovarne)

želodečno
tinkture
lekarničarja
G. PICCOLI v Ljubljani.

Tako odlikovanje je najboljšje spričevalo tečaj dietetičnega sredstva, katero je splošno cenjeno zбог svoje popolnosti, kajti krepije želodec in ga ohranja zdravega, pospešuje prebavljanje in izprašnjevanje.

Razpošilja je pripravitelj G. Piccoli v Ljubljani proti postnemu povzetju. Škatlja z 12 steklenicami stane f. 1-36; z 55 f. 5-26 in je baš poštni o. not 5 kg. Poštnino plača naročitelj. — Prodaja se po 15 nč. stekl. v lekarni Pontoni v Gorici.

Knjigarna in prodajalnica papirja
J. Pallich v Gorici

priporoča ilustrovane in modne šasepise in knjige vseh vrst. — Dalje priporoča vse pisalne in šolske potrebščine po najnižjih cenah.

Dr. Rose životni balzam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanja odstranjujoče ter milo raztopljajoče

domače sredstvo.

Velika stekl. 1 gld., mala 50 kr. po pošti 20 kr. več Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, začitano varstvena znamka. Zaloga skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogerske.

Tam se tudi dobi:

Praško domače zdravilo

To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor sredstvo mnoge skušnje, ubenje, zmrzovanje in ločenje ran ter poleg tega bolečine, čistila di- V škatlicah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, začitano varstvena znamka.

Glavna zaloga

B. FRAGNER PRAGA

št. 203, 204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“ Poštna razpošiljatev vsak dan

Moč in učinek

Jedino pristnega angleškega
Čudotvornega balzama.

Jedino mesto, kjer se proizvaja in ga je moči dobiti je lekarna „pri angelju varuhu“

A. Thierry-ja v Pregradi, Hrvatska

Najstareše, najbolj preskušeno in najbolj realno, pri tem pa najcenejše splošno ljudsko domače zdravilo proti večini notranjih in zunanjih boleznih.

znene ude, kraste, garje in pri razpokane in hrupave roke, prežene glavobol, šumenje, tiganje, poltin, bol v ušesih itd., kar je vse natančneje povedano v navodu o porabi. 10. Domače sredstvo je to, čigar uspehi je nedvomni, ki je jako realno, ceneno in povsem neškodljivo in ne bi smelo manjkati v nobeni obojli kot prvi pomoček. Jedna sama skušnja bode več dokazala in prepričala, nego to naznanjam. Pristeti in nepopacen je ta balzam le, če je vsaka steklenica zalovljena s srebrno puščico, v katero je utisnena moja tvrdka: „Adolf Thierry, lekarna pri angelju varuhu v Pregradi“, če je vsaka steklenica previdena z rdečo etiketo in zamotana v navodilo o porabi, na katero se nahaja ista varstvena znamka z istim tekstom, kakor je tu zgoraj natisneno. Vsi drugi balzami, ki niso z mojo puščico zalovljeni in nimajo teh znakov, so posneme in ponarejenja in soderžujejo v sebi prepovedane in škodljive drastične tvarine, kakor „aloe“ in tako dalje in je vsak tak balzam zavratni. Posnemalci in ponarejalci mojega jedino pristnega balzama se sodnijsko po meni najstrožje zasleduje na podlagi zakona o zaščitenju znamk, isto tako vsi preprodajalci ponarejari. Izvedensko spričalo visoke deželne vlade (št. 5782 B. 6108) izkazuje glasom anarističnega izvida, da ne soderžuje moj preprati nikakih prepovedanih ali zdravju škodljivih tvarin. — Kjer ni nikake zaloge mojega balzama, naj se naročuje direktno in najse adresira: „Lekarna, pri angelju varuhu“ A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogateu-Slatini. — Pošilja se poštino prosto na vsa o postajo Avstro-Ogerske 12 malih ali 6 velikih steklenic za 4 krone, 60 malih ali 30 velikih steklenic stane 12 60 vin., poštino prosto v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6 velikih steklenic 5 kron, 60 malih ali 30 velikih steklenic 15 kron. Pošilja se le proti povzetju ali če se denar preje vpošlje.

Pošilja se le proti predplačilu ali s povzetjem.

Adolf Thierry, lekarnar
v Pregradi pri Rogateu-Slatini.

Glavna zaloga za južno. Ogersko pri lekar. L. Vertes v Lugosu; v Pragi se dobi pri gg. Maksu Fanta, J. Fürst, v Kupert: Stif. Fepl F. Zembsch; v Parpuhli Th. Preuner; v Moldanilhem J. Grinun; Neu Strassnitz J. Zimmerhaki; Gortian E. Brady; M-Weiskirchen J. Kieglstein; M-Alstadt M-Hoffmann; Hof C. Schroll; Wagstadt H. Schonzik; Prigarten Th. Stuhlik; Nemet-Czernia J. Promiewicz; Temešvar R. Jahver; Homolitz L. Bradacan; Haydn Dorn S. Rajzinger; O-Ker L. Sigmund; Zagreb J. pl. Pusić in S. Mittelbach; Križevac Ed. Suhomel. Osek J. David Našne, J. Rosenfeld.

Štev. 406

Op.

Razglas.

Naznanja se, da

javna dražba

zastavi III. četrtleta t. j. mesecev
julija, avgusta in septembra 1892.
začne v ponedeljek, dne 11. decem. 1892.
ter se bo nadaljevala naslednje četrtke in ponedeljke.

Od ravnateljstva zastavljavnice

in z njo združene hranilnice

V Gorici, dne 2. novembra 1892.

Velika Inomoška 50 kr. loterija

Predzadnji
teden

glavni dobitok 50.000 gld.

Srečke po 50 kr. priporočajo:

A. V. Jona, A. Michelstauter & Comp., O. Pinckerle v GORICI.

Ustanovil l. 1767. Johann Jakob Samassa.

Ces. in kralj.

dvorni zvonar

ALBERT SAMASSA

v Ljubljani

Harmon. in melodični glasovi

z izborno pripravo za zvonjenje. Zvonovi do 40 centov more zvoniti en sam moč. Čista korina s srebrnobelo bliskavo Močan čist glas.

Garancija pet let.

Cerkvene priprave iz masivnega bron; svečniki, lustri, svetilke, altarni križi, kanonske tablice, lonci za cvetlice itd., dalje gasilnice, pumpe ograje pri studencih, ventili itd.

Občine in požarne brambе dobre naročila tudi na obroke.

Ceniki brezplačno! Štiri častne medalje, 21 setinj.

Vsi stroji za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, čistilni mlini za žito, slamoreznice,

Avtomatični aparati proti peronospori.

Tlačilnica za grozdje in olive. Tlačil-

nice za sadje, aparati za kletarstvo.

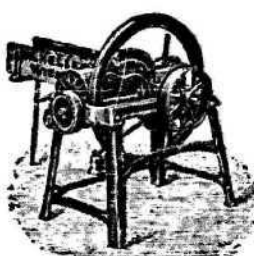
Pumpe za vse svrhe in v obče

vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in

moštarstvo v najraznovrstnejših

najboljših uredbah

prodaja

Bogate ilustrovani katalogi v nemškem, slovenskem in italijanskem jeziku gratis in franko.

Ign. Heller, Dunaj

Praterstrasse Nr. 78

CENE ZOPET ZNIŽANE

Prekupei dobe izdaten popust.

Seh. Kneipp

Potrebna za

Kathreiner-jeva Kneipp-ova sladna kava

z okusom prave kave. Ta daje nedosegljivo prednost, da se more opustiti škodljivo uživanje čiste ali pa pomešane prave kave ter pripravljati še veliko okusnejša in pri tem zdravnejše ter redilniša kava. Nepresegljivo kot peimes k pravi kavi. Jako priporočljivo za ženske, otroke in bolnike. Ponarejenj treba se je skrbno ogibati. — 1/2 kila po 35 ke. Dobiva se povsod.

Edino pravo v belih paketih s podobe župnika Kneippa kot varstvena znamka.